

29.04.2013

Kj/7

§ 464

V Ryj / Valtuutettu Terhi Koulumiehen aloite viheralueiden luonnonmukaisesta hoidosta

HEL 2012-013812 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee katsoa valtuutettu Terhi Koulumiehen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Terhi Koulumiehen aloite

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättänee esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee katsoa valtuutettu Terhi Koulumiehen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Valtuutettu Terhi Koulumies ja neljä muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki käyttäisi mahdollisimman luonnonmukaisia menetelmiä viheralueidensa hoidossa.

Kaupunginhallitus viittaa saatuun lausuntoon ja toteaa, että rikkakasvien torjunta pelkästään mekaanisin keinoin, kuten kitkemällä tai karikkeen avulla ei ole riittävä keino torjumaan rikkakasvustoa.

Rakennusvirasto käyttää yhtenä menetelmänä viranomaisten hyväksymiä kasvinsuojeluaineita sekä noudattaa niiden käytössä viranomaisten antamia ohjeita ja työturvallisuusmääräyksiä. Aloitteessa mainittu torjunta-aine on luonteeltaan eloperäinen fosforiyhdiste (glyfosaatti), joka hajoaa nopeasti eikä rikastu luonnossa. Tällaisen aineen välitön vaara ihmiselle ja eläimille on pieni.

29.04.2013

Kj/7

Kemiallista torjuntaa ei käytetä lasten leikkeihin varatuilla alueilla, muuten aktiivisesti oleskelukäytössä olevilla alueilla eikä koira-aitauksissa. Näillä alueilla torjunta tehdään mekaanisesti kitkemällä, niittämällä tai haraamalla, käytetään biologisia torjunta-aineita (esim. etikkaa) tai turvaututaan muihin torjuntakeinoihin (esim. koneellinen harjaus). Kemiallisia rikkakasvien torjunta-aineita ei käytetä myöskään pohjavesialueilla eikä vesistöjen läheisyydessä. Nurmikoilta ei hävitetä rikkakasveja glyfosaateilla.

Suomessa on erittäin tarkka kemikaalilainsäädäntö. Laki kasvinsuojeluaineista edellyttää, että kaikkien käyttöön otettavien kasvinsuojeluaineiden on läpäistävä elintarviketurvallisuusviraston ennakkotarkastus, jonka tekemiseen osallistuu useita viranomaisia. kaikki EU-alueella käytettävät kemialliset torjunta-aineet on hyväksyttävä viranomaisilla ja rekisteröitävä.

Rakennusvirasto noudattaa Suomen ja EU:n lainsäädäntöä ja seuraa aktiivisesti kemikaalilainsäädännössä tapahtuvia tarkennuksia ja muutoksia. Kemiallisten aineiden käytössä noudatetaan viranomaisten antamia ohjeita ja työturvallisuusmääräyksiä. Myös alueiden käyttäjänäkölle otetaan huomioon. Kemiallisia torjunta-aineita käytetään jatkossakin, mutta vain yhtenä rikkakasvien torjuntamuotona ja tietyntyyppisissä käyttökohteissa.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Terhi Koulumiehen aloite

Päätöshistoria

Yleisten töiden lautakunta 26.03.2013 § 143

HEL 2012-013812 T 00 00 03

Päätös

Yleisten töiden lautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Rikkakasveja torjutaan yleisillä alueilla monin eri tavoin

Rikkakasvit ovat ongelma väärässä paikassa kasvaessaan. Julkisilla alueilla ne kilpailevat kasvutilasta, valosta, ravinteista ja vedestä istutettujen koristekasvien kanssa. Tiheät rikkakasvustot heikentävät maan lämpöoloja ja luovat istutusalueille hoitamattoman ja ränsistyneen ilmeen. Päälystetyillä alueilla ne - etenkin siemenistä levinneet puuntaimet - aiheuttavat ongelmia haurastuttamalla rakenteita ja lyhentämällä päälysteiden elinkaarta.

Rikkakasveiksi luokitellut kasvit ovat joko yksivuotisia siemenistä leviäviä tai monivuotisia juurakoistaan leviä kasveja. Osa leviää molemmin tavoin. Maassa oleva siemenpankki on ääretön. Mekaaniset torjuntakeinot eli kitkeminen ja haraaminen usein vain nostavat uusia siemeniä pintakerrokseen, missä niiden on mahdollista itää ja lähteä kasvuun. Siemenet itävät muutamassa päivässä ja valtaavat vapaana olevat alueet uudelleen viikossa.

Rakennusviraston vastuulla olevien puistojen ja katualueiden hoitotöissä käytetään yhtenä menetelmänä kemiallista rikkakasvintorjuntaa. Torjunta mekaanisin keinoin ei ole tarpeeksi tehokasta, koska vaikutus on hyvin lyhytaikainen. Rikkakasvien torjunta pelkästään kitkemällä ei nykyisillä hoitomäärärahoilla ja henkilöresursseilla ole edes mahdollista. Kemiallista torjuntaa puistoissa ja katualueilla tehdään kivityillä alueilla, puiden ja pensaiden juuristoalueilla, käytävä- ja kenttäalueilla sekä katujen välikaistoilla, liikenteenjakajissa ja -korokkeissa. Lasten leikkeihin varatuilla ja muuten aktiivisessa oleskelukäytössä olevilla alueilla eikä koira-aitauksissa käytetä kemiallisia rikkakasvintorjunta-aineita. Näillä alueilla torjunta tehdään mekaanisesti kitkemällä, niittämällä tai haraamalla, käytetään biologisia torjunta-aineita (esim. etikkaa) tai turvaudutaan muihin torjuntakeinoihin (esim. koneellinen harjaus). Kemiallisia rikkakasvien torjunta-aineita ei käytetä myöskään pohjavesialueilla eikä vesistöjen läheisyydessä. Nurmikoilta ei hävitetä rikkakasveja glyfosaateilla. Mikäli ainetta käytetään nurmikoilla, tuhoutuu myös itse nurmikko.

Kateaineet kuten hake tai kuorike

Katteet eivät pysty estämään maassa olevien rikkakasvien siementen itämistä eivätkä varsinkaan juuririkkakasvien nousua niiden läpi. Niistä on apua estämään rikkakasvien siementen pääsy puhtaaseen kasvualustaan, eli uusissa istutuksissa, tai vanhoissa istutuksissa torjunta-aine käsittelyn jälkeen, ja siten niitä käytetäänkin istutuksen kasvilajistosta riippuen. Ne saattavat myös vaikeuttaa koristekasvin leviämistä esimerkkinä vaikkapa maavarrella leviävät perennat tai muut maanpeittokasvit.

Talkoot

Talkoot ja vapaaehtoistyö ovat suotava ja selvästikin nouseva toimintamalli Helsingissä. Tällä hetkellä niiden painopiste on viheralueiden puhtaanapidossa, yksittäisten kukkaistutusten hoidossa ja erilaisissa kampanjaluonteisissa toimenpiteissä, kuten vieraslajien organisoitu kitkeminen. Rikkakasvien jatkuva ja systemaattinen torjunta talkoo- ja vapaaehtoistyönä on kuitenkin kohtuuttoman suuri tehtävä.

Talkootoimintaan voi ilmoittautua rakennusviraston asiakaspalvelun kautta. Vapaaehtoistyöllä ja puistokummitoiminnalla on omat www-sivut sekä profiili sosiaalisessa mediassa.

Kemiallisia torjunta-aineita käytetään tulevaisuudessakin yleisillä alueilla

Suomessa on erittäin tarkka kemikaalilainsäädäntö. Laki kasvinsuojeluaineista edellyttää, että kaikkien käyttöön otettavien kasvinsuojeluaineiden on läpäistävä Elintarviketurvallisuusviraston ennakkotarkastus, jonka tekemiseen osallistuu useita viranomaisia. Kaikki EU -alueella käytettävät kemialliset torjunta-aineet on hyväksyttävä viranomaisilla ja rekisteröitävä. Hyväksytyjen torjunta-aineiden rekisteröinnit ovat voimassa viisi vuotta ja tällä hetkellä käytössä olevat vuoden 2015 loppuun asti. Rikkakasvien torjuntaan hyväksytyt kasvinsuojeluaineet ovat lehtivaikutteisia. Samoja torjunta-aineita käytetään laajasti myös peltoviljelyssä elintarviketuotannossa. Eniten käytettyjä ovat eloperäiset fosforiyhdisteet (glyfosaatit), jotka hajoavat nopeasti, eivätkä rikastu luonnossa. Kasvualustaan joutuessaan aine sitoutuu tiukasti maahiukkasiin. Maavaikutteisia rikkakasvintorjunta-aineita julkisessa vihertuotannossa ei ole käytössä. Glyfosaatit toimivat niin, että ne imeytyvät kasvin lehtien kautta solunjakautumiskykyisiin soluihin kuten juurten kärkipisteisiin ja estävät siellä solunjakautumisen. Kasvin juuristo tuhoutuu ja pikkuhiljaa koko kasvi kuolee.

Kemiallisten aineiden myrkyllisyyttä arvioidaan kolmiportaisesti: hyvin myrkyllinen, myrkyllinen ja terveydelle haitallinen. Käytössä olevat rikkakasvien torjunta-aineet kuuluvat luokkaan terveydelle haitallinen ja niiden välitön vaara ihmisille ja muille eläimille on pieni. Ihmiselle aineella on lähinnä ihoa ärsyttävä vaikutus. Torjunta-aine on aktiivista ja voi aiheuttaa ärsytysoireita niin kauan kunnes se ruiskutuksen jälkeen kuivuu. Kesäaikana tämä tapahtuu muutamassa minuutissa, eikä ruiskutuksesta sen jälkeen ole haittaa alueen käyttäjille.

Rakennusvirasto noudattaa Suomen ja EU:n lainsäädäntöä ja seuraa aktiivisesti kemikaalilainsäädännössä tapahtuvia tarkennuksia ja muutoksia. Kemiallisten aineiden käytössä noudatetaan viranomaisten antamia ohjeita ja työturvallisuusmääräyksiä. Myös alueiden käyttäjänäkölma otetaan huomioon. Kemiallisia torjunta-aineita

29.04.2013

Kj/7

käytetään jatkossakin, mutta vain yhtenä rikkakasvien torjuntamuotona ja tietyn tyyppisissä edellä kuvatuissa käyttökohteissa.

Käsittely

26.03.2013 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijän muutos:

Muutetaan päätösehdotuksen kappale kuusi kuulumaan seuraavasti: "Talkoot ja vapaaehtoistyö ovat suotava ja selvästikin nouseva toimintamalli Helsingissä. Tällä hetkellä niiden painopiste on viheralueiden puhtaanapidossa, yksittäisten kukkaistutusten hoidossa ja erilaisissa kampanjaluonteisissa toimenpiteissä, kuten vieraslajien organisoitu kitkeminen. Rikkakasvien jatkuva ja systemaattinen torjunta talkoo- ja vapaaehtoistyönä on kuitenkin kohtuuttoman suuri tehtävä."

Esittelijä

osastopäällikkö
Osmo Torvinen

Lisätiedot

Pekka Engblom, puistovastaava, puhelin: 310 38525
pekka.engblom(a)hel.fi